SOOVITUSED

KOMISJONI SOOVITUS (EL) 2019/1888,

7. november 2019,

akrüülamiidi toidus esinemise jälgimise kohta

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni määrusega (EL) 2017/2158 ([1]) on kehtestatud ettevõtjatele, kes toodavad ja viivad turule teatavaid toiduaineid, konkreetsed kohustused koostada kava oma toodangust proovide võtmiseks ja toiduainete akrüülamiidisisalduse analüüsimiseks ning kohaldada konkreetseid riskivähendusmeetmeid, et saavutada määrusega kehtestatud piirmäärast väiksem võimalikult väike akrüülamiidi sisaldus, mis on mõistlike vahenditega võimalik saavutada.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 882/2004 ([2]) on sätestatud pädevatele asutustele kohustus ametlike kontrollide tegemiseks, et kontrollida vastavust eeskirjadele, mille eesmärk on eelkõige a) vältida, kõrvaldada või vähendada vastuvõetava tasemeni inimestele ja loomadele otseselt või keskkonna kaudu tekkivaid ohte ning b) tagada õiglaste tavade rakendamine sööda- ja toidukaubanduses ning tarbija huvide kaitsmine, sealhulgas sööda ja toidu märgistamine ja muus vormis tarbija teavitamine. Ametlike kontrolle tuleb teha ka selleks, et veenduda määruse (EL) 2017/2158 kohaselt kehtestatud kohustuste täitmises.

(3) Vaatamata määruse (EL) 2017/2158 artiklis 4 sätestatud kohustustele ja tehtud ametlike kontrollide tulemustele ei ole piisavalt andmeid akrüülamiidi esinemise kohta teatavates toitudes, mis on nimetatud kõnealuse määruse artikli 1 lõikes 2. Samuti ei ole piisavalt andmeid akrüülamiidi esinemise kohta toidus, mis ei kuulu määruse (EL) 2017/2158 kohaldamisalasse, kuid võib sisaldada olulisel määral akrüülamiidi ja/või suurendada kokkupuudet akrüülamiidiga toidu kaudu.

(4) Seepärast on inimeste kõrgetasemelise kaitse tagamiseks asjakohane, et pädevad asutused ja toidukäitlejad teostaksid oma pädevuse piires, ilma et see piiraks määrusega (EL) 2017/2158 sätestatud kohustusi ning tuginedes määrusele (EÜ) nr 882/2004, akrüülamiidi seiret sellises toidus, et võimaliku ohu haldamiseks rakendada meetmeid, mis peaksid täiendama määrusega (EL) 2017/2158 juba sätestatud meetmeid.

(5) Selleks et anda pädevatele asutustele ja toidukäitlejatele juhiseid selle kohta, millise toidu suhtes seiret teostada, koostatakse mitteammendav loetelu toidugruppidest/toitudest.

(6) Seoses määruse (EL) 2017/2158 ja käesoleva soovituse vastuvõtmisega muutuvad komisjoni soovitused 2010/307/EL ([3]) ja 2013/647/EL ([4]) aegunuks ja seepärast tuleks need tunnistada kehtetuks.

([1]) Komisjoni 20. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2158, millega kehtestatakse riskivähendusmeetmed ja võrdlusväärtused akrüülamiidisisalduse vähendamiseks toidus (ELT L 304, 21.11.2017, lk 24).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks (ELT L 165, 30.4.2004, lk 1).

([3]) Komisjoni 2. juuni 2010. aasta soovitus 2010/307/EL akrüülamiidi sisalduse seire kohta toidus (ELT L 137, 3.6.2010, lk 4).

([4]) Komisjoni 8. novembri 2013. aasta soovitus 2013/647/EL akrüülamiidisisalduse uurimise kohta toidus (ELT L 301, 12.11.2013, lk 15).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

(1) Liikmesriikide pädevad asutused peaksid, ilma et see piiraks määrusega (EÜ) nr 882/2004 sätestatud kohustusi, jälgima regulaarselt akrüülamiidi esinemist toidus ning selle sisaldust, eelkõige lisas loetletud toiduainete puhul.

Toidukäitlejad peaksid, ilma et see piiraks määrusega (EL) 2017/2158 sätestatud kohustusi, jälgima regulaarselt akrüülamiidi esinemist toidus ning selle sisaldust, eelkõige lisas loetletud toiduainete puhul.

(2) Liikmesriigid ja toidukäitlejad peaksid esitama iga aasta 1. oktoobriks Euroopa Toiduohutusametile eelneva aasta jooksul jälgimise käigus kogutud andmed nende liitmiseks ühtsesse andmebaasi, järgides EFSA toidu ja sööda standardproovi kirjelduse juhises esitatud nõudeid ja EFSA täiendavaid erinõudeid aruannete esitamise kohta ([5]).

(3) Et tagada proovide representatiivsus, peaksid liikmesriigid järgima komisjoni määruse (EÜ) nr 333/2007 ([6]) lisa B osas sätestatud proovivõtumeetodeid.

Toidukäitleja võib proovide võtmisel kalduda kõrvale määruses (EÜ) nr 333/2007 sätestatud menetlusest, kuid partiist kogutud proov peab olema esindav.

(4) Liikmesriigid peaksid analüüsima akrüülamiidi sisaldust vastavalt määruses (EÜ) nr 333/2007 sätestatud kriteeriumidele.

Toidukäitlejad peaksid tagama, et akrüülamiidi analüüs tehakse vastavalt määruse (EL) 2017/2158 III lisas sätestatud nõuetele ja kriteeriumidele.

(5) Käesolevaga tunnistatakse kehtetuks soovitused 2010/307/EL ja 2013/647/EL.

Brüssel, 7. november 2019

Komisjoni nimel
Vytenis ANDRIUKAITIS
komisjoni liige

([5]) http://www.efsa.europa.eu/en/consultations/call/180307
([6]) Komisjoni 28. märtsi 2007. aasta määrus (EÜ) nr 333/2007, milles sätestatakse proovivõtu- ja analüüsimeetodid plii, kaadmiumi, elavhõbeda, anorgaanilise tina, 3-MCPD ja benso(a)püreenisisalduse ametlikuks kontrolliks toiduainetes (ELT L 88, 29.3.2007, lk 29).

LISA

Mitteammendav nimekiri toitudest, milles tuleb jälgida akrüülamiidi olemasolu

Kartulitooted

— Praekartulid

— Kartulikroketid, küpsetatud kartulipüreetutid, kartulipallid, ...

— Kartulihautis (ja köögiviljahautis)

— Kartuli- ja liharoog

— Kartuli- ja juusturoog

Pagaritooted

— Kuklid (hamburgerisai, täisterakuklid, pärmitaignakuklid, ...)

— Pitad, Mehhiko tortiljad

— Sarvesaiad

— Sõõrikud

— Erileivad (pumpernikkel, *ciabatta* oliividega, sibulaleib, ...)

— Pannkoogid

— Õhukesest taignast frititud krõbedad küpsised

— Churros

Teraviljatooted

— Riisikreekerid

— Maisikreekerid

— Teraviljast suupisted (nt pressitud maisi- ja/või nisutooted)

— Meega röstitud müsli

Muud

— Köögiviljakrõpsud/frititud köögiviljalaastud

— Röstitud pähklid

— Röstitud õliseemned

— Kuivatatud puuviljad

— Röstitud kakaooad ja nendest saadud kakaotooted

— Soolvees oliivid

— Kohviasendajad, mis ei ole toodetud sigurist ega teraviljadest

— Pumati-, karamelli-, pähklikompvekid, ...